

Warszawa, 2018

Szanowni Państwo,

Czytanie jest kluczową umiejętnością nabywaną na progu nauki szkolnej, jednak niektóre dzieci mają z nauką czytania szczególny problem. Przyczyn dysleksji, a więc problemów z czytaniem, poszukujemy zarówno we wczesnym funkcjonowaniu poznawczym dzieci, jak i w budowie i sposobie pracy ich mózgow. Celem naszych badań jest rozpoznanie wczesnych objawów, wskazujących na ryzyko tego, że w późniejszym czasie u dziecka rozwinie się dysleksja. Mamy nadzieję, że nasze badania pozwolą na diagnozowanie ryzyka dysleksji wcześniej i trafniej. Projekt badawczy „W poszukiwaniu przyczyn dysleksji: wieloaspektowe badania zaburzeń poznawczych i ich mózgowych korelatów”, w ramach którego przeprowadzane jest badanie jest realizowany w Instytucie Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN pod kierunkiem prof. dr hab. Anny Grabowskiej. Badania są finansowane z grantu Narodowego Centrum Nauki (numer grantu 2014/14/A/HS6/00294).

Zapraszamy do wzięcia udziału w naszych badaniach dzieci uczęszczające w roku szkolnym 2018/19 do zerówki (ostatni rok przedszkola). Do wzięcia udziału w badaniu niezbędna jest pisemna zgoda udzielona przez rodziców. Dziecko również zostanie (ustnie) zapytane o zgodę na udział w badaniach. Badanie składa się z kilku etapów, które pokrótce chcielibyśmy Państwu przedstawić.

ETAP I: badanie przesiewowe

Do udziału w etapie I zapraszamy **wszystkie dzieci**, których rodzice wyrażą pisemną zgodę na udział w badaniach i które spełnią kryteria kwalifikacji do badań z wykorzystaniem rezonansu magnetycznego. Etap I obejmuje **jedno spotkanie (trwające około 20 minut)**, podczas którego dziecko będzie rozwiązywać testy mierzące wczesne umiejętności związane z czytaniem i pisanem.

ETAP II: dalsze testy

Na podstawie wyników uzyskanych w etapie I wyłonimy dzieci o wysokim i niskim ryzyku wystąpienia dysleksji rozwojowej i część z nich zaprosimy do udziału w kolejnym etapie badań. W ramach etapu II przeprowadzone zostaną testy sprawdzające różne umiejętności poznawcze dziecka (inteligencję, pamięć, uwagę). **Badania zostaną przeprowadzone w przedszkolu podczas dwóch spotkań trwających około 45 minut.** Po tym etapie badania rodzice otrzymają informację zwrotną dotyczącą funkcjonowania swojego dziecka.

ETAP III: rezonans magnetyczny

Wszystkie dzieci zakwalifikowane do etapu II zostaną zaproszone również do etapu III, czyli na **badanie z wykorzystaniem rezonansu magnetycznego (MRI), które odbędzie się w Instytucie Nenckiego PAN** (ul. Pasteura 3, Ochota). Badanie jest całkowicie bezpieczne i nieinwazyjne, a przeprowadzają je badacze mający doświadczenie w badaniach dzieci z wykorzystaniem MRI. Dzięki badaniu z wykorzystaniem MRI będziemy mogli dowiedzieć się więcej o budowie i pracy mózgow dzieci badanych.

ETAP IV: badania w kolejnych latach

W kolejnych latach - po rozpoczęciu przez dzieci nauki w szkole - chcielibyśmy spotkać się z dziećmi na **2 lub 3 spotkania rocznie**, aby sprawdzać postępy w czytaniu, a także zmiany na poziomie funkcji i struktury mózgu. W możliwie dogodny dla Państwa sposób postaramy się przeprowadzić testy w szkole, Instytucie lub Państwa domu. Po raz ostatni zamierzamy spotkać się z dziećmi, kiedy będą w III klasie. Planujemy wówczas przeprowadzić testy służące do diagnozowania dysleksji rozwojowej. Dzięki temu będziemy mogli sprawdzić, czy narzędzia wykorzystane przez nas w pierwszych etapach badań mogą służyć do wczesnego rozpoznawania ryzyka dysleksji rozwojowej. Dowiemy się też, czy pod względem budowy i pracy mózgu dzieci z dysleksją różniły się od dzieci typowo rozwijających się jeszcze zanim rozpoczęły formalną naukę czytania.

KWESTIONARIUSZE

Przez cały czas trwania badań będziemy potrzebowali od Państwa aktualnych informacji o rozwoju dzieci. Dlatego już w I etapie badania poprosimy Państwa o wypełnienie **ankiety kwalifikacyjnej**. Rodziców dzieci zakwalifikowanych do II etapu badań poprosimy o wypełnienie kwestionariuszy dostępnych online na naszej stronie internetowej, dzięki którym zbierzemy więcej informacji o funkcjonowaniu i rozwoju dzieci. Jako że dysleksja rozwojowa może być dziedziczna, zapytamy również o Państwa historię nauki czytania.

Na każdym etapie badania mogą Państwo zrezygnować ze swojego udziału bez podawania przyczyny. Badanie jest anonimowe – dane osobowe osób badanych nie będą nigdzie publikowane, nie będą też przechowywane razem z wynikami testów psychologicznych. Publikować będziemy jedynie wyniki analiz grupowych. Od etapu II począwszy, będziemy Państwu sukcesywnie przekazywać informacje zwrotne z testów wykonywanych przez dziecko.

Wierzymy, że udział w badaniach będzie dla dzieci ciekawy i może przynieść im korzyść dzięki informacji zwrotnej przekazanej rodzicom na podstawie przeprowadzonych testów psychologicznych oraz diagnostyki mózgu. Jednocześnie chcemy zapewnić, że wszystkie stosowane przez nas metody są całkowicie bezpieczne, a nasze wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu podobnych badań gwarantuje, że spotkania zostaną przeprowadzone w odpowiedni dla dzieci sposób, dostosowany do ich wieku i możliwości.

Jeśli zdecydują się Państwo na udział dziecka w badaniu, bardzo prosimy o wypełnienie zgody na badanie oraz dołączonej do niej ankiety kwalifikacyjnej i przekazanie ich osobie koordynującej badania w przedszkolu.

W celu uzyskania dodatkowych informacji prosimy o kontakt z osobą przeprowadzającą badanie w przedszkolu lub o kontakt telefoniczny z zespołem (22 5892392 / 22 589 2331). Zapraszamy także na naszą stronę internetową, poświęconą projektowi: <https://dysleksja.nencki.gov.pl> oraz zachęcamy do śledzenia naszego profilu na facebooku: <https://facebook.com/wczesnadiagnozadysleksji>

Zespół „Wczesnej Diagnostyki Dysleksji”